

**NEDOŽITÉ DEVÄŤDESIATINY ZAKLADATEĽA
ČASOPISU PROTIALKOHOLICKÝ OBZOR,
PRIMÁRA MUDr. MICHALA TURČEKA**

Narodil sa 4. 5. 1921 v Rajci v rodine lekára. Vyštudoval a maturoval na Františkánskom gymnáziu v Malackách. V r. 1947 promoval na Lekárskej fakulte UK v Bratislave. Dva roky pracoval na neuropsychiatrickom oddelení v Nitre, potom do r. 1953 v psychiatrickej liečebni v Pezinku ako sekundárny lekár, jeden a pol roka bol riaditeľom psychiatrickej liečebne v Čajakove (teraz Hronovce). V rokoch 1954 – 1958 bol primárom na psychiatrickej klinike v Bratislave. Po politických previerkach musel z kliniky odísť a pracoval ako obvodný psychiater do r. 1962.

Zvolil si neľahkú a nepopulárnu cestu – liečenie alkoholikov. Založil a viedol Protialkoholickú liečebňu v Bratislave-Dúbravke. Od júna 1965 bol primárom v psychiatrickej liečebni v Pezinku, kde zaviedol arteterapiu. Pôsobil tam až do svojej predčasnej smrti. Zároveň bol aj krajským psychiaterom. Zomrel 18. 5. 1970, krátko po dovŕšení 49 rokov.

Do terapie alkoholizmu vniesol pracovnú terapiu, terénnu terapiu a niekoľko rokov usporadúval pre svojich pacientov doliečovacie tábory v prírode. V r. 1965 založil a odborne viedol odborný časopis Protialkoholický obzor, ktorý úspešne vychádza doposiaľ (Alkoholizmus a drogové závislosti). Jeho obľúbenou oblasťou bola aj história psychiatrie, dejiny ústavníctva a povery. Dlhé roky bol súdnym znalcom v odbore psychiatria.

Napriek dlhoročnej politickej perzekúcii popri svojej klinickej práci sa intenzívne venoval aj vedeckej práci v odbore psychiatrie, ale najmä v oblasti alkohológie, ktorú vlastne na Slovensku založil. Prednášal na mnohých konferenciách (v zahraničí mu to bolo dovolené až krátko pred smrťou),

i v Inštitúte pre doškolenie lekárov a farmaceutov v Bratislave, bol príseďiaci pri kvalifikačných atestáciách. Predniesol a publikoval viac ako 300 odborných prác.

Okrem toho bol činný aj literárne. Už ako gymnaziálny študent založil a vydával časopis Študák-chudák. Písal ezopovské poviedky, rozprávky a básne, kreslil. Napísal aj niekoľko divadelných a rozhlasových hier, niektoré boli v televízii opakovane reprízované. Mnohé rukopisy ostali neuverejnené.

Toto obrovské dielo, vykonané v takom krátkom čase, mu nezabránilo byť milujúcim manželom a otcom. V súkromnom živote bol obdivovateľom vážnej hudby a výtvarného umenia, ako aj milovníkom prírody a pešej turistiky. Spriadal stále nové plány, ale... Koľko mohol ešte vykonať, keby ho krutá choroba nevytrhla z kruhu najbližších, ale aj priateľov a pacientov.

Doc. MUDr. Karol Turček, CSc.

Bibliografia prim. MUDr. M. Turčeka
v časopise Protialkoholický obzor

- Turček, M.*: Doliečovanie pacienta po ústavnej liečbe. Protialkohol Obz, 1965, 1, s. 7 – 8
- Turček, M.*: Stanovy a smernice práce Združenia klubov liečených alkoholikov Horvatskej Socialistickej Republiky. Protialkohol Obz, 1965, 1, s. 10 – 12
- Turček, M.*: Bratislavské espressá. Protialkohol Obz, 1965, 1, s. 16, 17
- Turček, M.*: 433 Ustava z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalezaniu alkoholizmu. Protialkohol Obz, 1965, 1, s. 26 – 28
- Turček, M.*: Skupinová psychoterapia v prírode. Protialkohol Obz, 1, 1966, 1, s. 13 – 15
- Turček, M.*: Alkoholizmus a verejná mienka. Protialkohol Obz, 1, 1966, 2, s. 38 – 42
- Turček, M., Hudáková, G.*: Vplyv alkoholu na vyvíjajúci sa organizmus. Protialkohol Obz, 1, 1966, 2, s. 53 – 55
- Turček, M.*: Niekoľko dojmov zo záchytných staníc v Krakove a Budapešti. Protialkohol Obz, 1, 1966, 2, s. 66 – 67
- Turček, M.*: Správa o medzinárodnom vedeckom sympóziu o alkoholizme v Záhrebe 7.-9. 10. 1965. Protialkohol Obz, 1, 1966, 2, s. 71 – 72
- Turček, M.*: Poznámky k problematike boja proti alkoholizmu na Slovensku. Protialkohol Obz, 1, 1966, 3, s. 90 – 95
- Turček, M.*: Päť rokov Protialkolickej liečebne MÚNZ Bratislava v Dúbravke. Protialkohol Obz, 1, 1966, 3, s. 104 – 106
- Turček, M.*: Umenie a alkoholizmus. Protialkohol Obz, 1, 1966, 4, s. 145 – 150
- Turček, M., Styk, J., Hudáková, G.*: Použitie MELLERILu – retard u abstinenčných príznakov chronických alkoholikov. Protialkohol Obz, 1, 1966, 5, s. 174 – 176

- Turček, M.*: Ludová tradícia ako jeden z faktorov v epidemiológii alkoholizmu. *Protialkohol Obz*, 1, 1966, 6, s. 209 – 210
- Turček, M.*: Každý pije (Ukážka z knihy „Striptíz pri pohárikú“). *Protialkohol Obz*, 1, 1966, 6, s. 222 – 225
- Turček, M., Pogády, J.*: Problematika ochrannej liečby na Slovensku. *Protialkohol Obz*, 2, 1967, 1, s. 18 – 19
- Turček, M.*: Správa o internacionálnom vedeckom sympóziu o alkoholizme konanom v Záhrebe v dňoch 20-23. 10. 1966. *Protialkohol Obz*, 2, 1967, 1, s. 25 – 28
- Turček, M.*: Niekoľko dát o situácii v boji proti alkoholizmu na Slovensku. *Protialkohol Obz*, 2, 1967, 2, s. 33 – 39
- Turček, M.*: Návšteva na psychiatrickom oddelení v Gyule. *Protialkohol Obz*, 2, 1967, 2, s. 59
- Turček, M.*: Delirium tremens. *Protialkohol Obz*, 3, 1968, 1, s. 17 – 23
- Turček, M.*: Slovo k čitateľom a prispievateľom. *Protialkohol Obz*, 3, 1968, 2, 33 – 34
- Turček, M.*: Úlohy špecializovaného ústavu pre alkoholikov. *Protialkohol Obz*, 3, 1968, 3, s. 67 – 72
- Turček, M.*: Správa o medzinárodnom vedeckom sympóziu o alkoholizme, konanom od 4.-7. 1968 na Psychiatricko-neurologickej klinike vo Viedni. *Protialkohol Obz*, 3, 1968, 3, s. 90 – 91
- Turček, M.*: XIII. Vedecké dni moravských a slovenských psychiatrov. *Protialkohol Obz*, 3, 1968, 3, s. 92
- Turček, M.*: Pohľad na niektoré názory a postoje občanov voči konzumácii a abúzu alkoholu. *Protialkohol Obz*, 3, 1968, 4, s. 107 – 115
- Turček, M.*: Pokus o analýzu stúpania počtu delirií tremens vo vinohradníckej oblasti. *Protialkohol Obz*, 3, 1968, 6, s. 169 – 171
- Turček, M.*: III. Dunajské sympóziu pre psychiatriu vo Viedni. *Protialkohol Obz*, 3, 1968, 6, s. 178 – 179
- Turček, M.*: Správa o účasti na 14. medzinárodnom seminári o prevencii a liečbe alkoholizmu v Miláne. *Protialkohol Obz*, 3, 1968, 6, s. 180 – 181
- Turček, M.*: Poznámky ku koncepcii protialkoholických záchytných staníc. *Protialkohol Obz*, 4, 1969, 1, s. 8 – 16
- Turček, M.*: Kritický pohľad na náš boj proti alkoholizmu. *Protialkohol Obz*, 4, 1969, 3, s. 75 – 81
- Turček, M.*: Kocovina – Katzenjammer – plušť. *Protialkohol Obz*, 4, 1969, 4, s. 115 – 116
- Pogády, J., Turček, M., Hudáková, G., Münchnerová, :* Príspevok k etiopatogenéze disulfiramových psychóz. *Protialkohol Obz*, 4, 1969, 5, s. 121 – 124